

tæt ved mig (C. B. Rimestad), fremhævede allerede tilstrækkelig den høist mærkelige Om-
sorg for Landet, idet Landet ikke maatte faae en rimelig Afgang til Brænderidrift, fordi det ikke betalte sig for Landet, og det ærede Med-
lem fremhævede — saavidt jeg hørte — hvad der ligger saa overmaade nær, at, naar man anser det for givet, at man ikke behøver at være ængstelig for Kjøbstæderne, naar man kommer og gjør gjældende Anskuelser som disse, at Brænderidriften efter de naturlige Forhold skulde være saaledes knyttet til Kjøbstæderne, at det ikke kunde betale sig at anlægge Brænderier paa Landet, saa skulde man tro, at dette allermindst kunde være nogen vægtig Indvending mod den Frihed, der dog altid ellers anerkjendes i disse Forhold. Jeg er ganske vist overbevist om, at mange Brændevinsfabriker altid ville holde sig i Byerne, saaledes selv i Kjøbenhavn; de store Spiritusfabriker f. Ex. ville her have deres overmaade naturlige Plads. Paa den anden Side forekommer det mig ganske vist, at de Brænderier, der ere indrettede efter helt andre Principer, og hvor hele den med Brænderidriften forbundne Kreaturfødding og fedning, og den Gjødning, der fremkommer derved, spiller Hovedrollen, ville aabenbart ikke altid saa godt have deres Plads i Byerne, men de maa aabenbart fordelagtigst anlægges paa Landet. Det Samme gjælder, naar man, som det i alt Fald vistnok er Tilfældet paa mange Steder her i Landet, mere og mere vil komme til at anvende andre Produkter til Brændevinsproduktion end dem, man for Tiden anvender dertil. Men det, hvorover jeg især er bleven forundret ved den Behandling, der har fundet Sted i det andet Thing, er den Stilling, man har indtaget overfor det meget vigtige Punkt i Ministerens Forslag, hvor han foreslaar indført en Produktbestatning. Og for sig forekommer det mig, at Enhver maa indrømme, at det er det Naturligste ved en Skat som denne, at man beskatter Produktet saa nær som muligt, naar man paa nogen Maade er i Stand dertil; thi det er jo Produktet, vi ville ramme. Hvem er det, der til Syvende og Sidst betaler Afgiften? Forbrugeren! Det er altsaa

indlysende, at jo mere denne Afgift holder sig til Produktet, desto mere ligelig er den. Dette er jo i den Grad anerkjendt, at man i mange Lande, hvor man dog nu har en yderst u hensigtsmæssig Produktbestatning, som er vanskeligt at kontrollere, hvorfor man f. Ex. har maattet indskrænke Brænderidriften til kun at finde Sted paa visse Tider og tillige indføre et meget kostbart Tilsyn, dog alligevel er gaaet over til og er bleven ved Produktbestatningen, fordi den er den ligeligste. Nu er det heldigt, at man synes at have faaet et Apparat af tilstrækkelig praktisk Brugbarhed, hvilket Apparat den ærede Minister har foreslaaet anvendt, og det er noie prøvet. Sa, man siger, det er ikke underkastet praktiske Forsøg. Jo, det er underkastet en lang Række af praktiske Forsøg, Forsøg paa Forsøg i lang Tid i forskjellige Lande og i Brænderier af den forskjelligste Bestaaffenhed, og efter hele den omhyggelige Undersøgelse lader det Intet tilbage at ønske. Det er umægtelig det Vigtigste, og det er det, som vi først maa gaa ud fra, at Apparatet virkelig er brugbart. Og her maa jeg tilstaa, at det har forundret mig noget, at den høitærede Minister selv har været saa beredvillig til at opgive det i sit Forslag, som jeg ser, at han har været det i det andet Thing, thi det forekommer mig, at han ikke der med stor Styrke har holdt paa det. Forsaaavidt jeg har forstaaet det rigtigt, er det, fordi der et Dieblit her i Landet har syntes at foreligge et høist mærkeligt Exempel — aldeles i Strid med den Erfaring, der er gjort i andre Lande — paa, at Apparatet er kommet i en vis Forstyrrelse, saa at det ikke skulde være saa praktisk paalideligt, saa afgjort brugbart, som man er gaaet ud fra. Men jeg tror ikke at tage fejl — jeg har i alt Fald min Kundskab fra en saa paalidelig Kilde som muligt, nemlig fra den Mand, der har anvendt Apparatet, og som har gjort opmærksom paa, at Apparatet ikke var saa paalideligt; fra denne Mand har jeg bragt i Erfaring, saa at jeg tror, som sagt, ikke at tage fejl i, at denne Forstyrrelse skyldtes, hvad jeg saaledes ogsaa tror, at den ærede Minister maasse vil oplyse det høie Thing om her i Dag, alene en Feiltagelse, en ren mærkelig Forglemmelse, hvorved